

INUIT ATAQATIGIIT

INATSISARTUNI

UPA16/113
12. april 2016
Peter Olsen

Uunga siunnersuut: Inuussutissarsiutinik ilinniartitsinerit aamma inuussutissarsiutinik ilinniartitsinerup iluani pikkorissaanerit pillugit Inatsisartut inatsisaannik nr. xx xx xx 2016-imeersumik allannguineq. (Inatsisitigut tunngavissaq ilinniarnernik allanik neqerooruteqarsinnaanermut, piginnaasaqalissutaasumik ingerlatsinerit, lærlinginut isumaqatigiissuteqarsinnaanermut immikkut periarfissiineq, atuarfinni sulilluni sungiusarnernut tunngasunik aalajangersakkanik, ileqqoreq-qusanik il.il. erseqqissaaneq kiisalu Oqaatsinik Pikkorissarfik pillugu Inatsisartut inatsisaannik atorunnaarsitsineq)

(Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoq)

Matumuuna oqaluuserisassa qulaani pineqartoq pillugu Inuit Ataqatigiinniit imatut oqaaseqaateqassaavut.

Una siunnersuut pineqartoq, Piareersarfiit Suliffissarsiuussisarfiillu ukioq manna ataatsimuulersinneqarsimanerannut tunngatillugu suliaasimasumut attuuseqartinneqarsinnaasutut Inuit Ataqatigiinniit ilimatsaassinnaavarput. Piareersarfiit suliffissarsiuussisarfiillu ataatsimuulersinneqanginneranni misilittagarineqarsimasut, suliariaasiusimasullu immaqa ilaatigut maleruaqusatigut ersarissumik allatorneqarsimangikkaluartut malillugit atorneqarsimasut, massakkut inatsisiliornikkut tamakku ersarissarneqarput, naqissuserneqarlutillu, tassalu; Akuerisaasumik inuussutissalerinermik sammiveqartumik ilinniartitsinermut aamma tassunga misilitsinnerit ingerlannerannut suliariumannittussarsiuussinnaangorlutik, imaappoq ingerlatsisinnaangortillugit.

Praktikkertitsisarnermut tunngasut, pikkorissaasarnernut tunngasut, ilinniartitseqqiisinaanernullu tunngasuullutik. Suliassat assigiinngitsut tamakku tamarmik inatsisiliornikkut ersarissarneqarput naqissuserneqarlutillu, ilinniartut amerlanerpaartaasa ilinniakkaminnik naammassinnissinnaalernissaat anguniarneqarluni.

Inatsisissaq nammineq immini akornutissartaqangilluinnarpoq, tapersersornarpoq assortugassaanilu.

Taamaattumik siunnersuutaasup imarisamigut siunertamigullu annerusumik assortugassartaqangimmat, annerusumik iserfiginngikkaluarlugu taamaattoq pinngitsoorusunngilanga erseqqissaateqalaassallunga:

Inatsisissap uuma pilersinneratigut imaangilaq suna tamarmi tassa iluarsisussangortoq, ajornartorsiut qaangerneqassasoq, kikkut tamarmik ilinniagaqalissasut, praktikkerfissaqalissasut, ilinniakkaminnillu naammassinnittalissasut. Tassa taamaangilluinnarpoq:

Pissutsimmi piviusut allaanerujussuupput. Taava apeqquterujussuannarpoq suliffeqarfiit tamarmik praktikkertussaminnik tigusalissanersut? Tassami ullumikkut nalunngilarput suliffeqarfiit amerlasoorpassuit praktikkertussaminnik tigusaqarusunneq ajortut.

Inatsimmi allaqqasoqangilaq suliffeqarfiit tamarmik praktikkertussanik pinngitsooratik tiguseriaqarnersut. Taavami taava tamakku praktikkertussaminnik tiguserusunneq ajortut? Taava qanoq pineqassappat?

Pillarneqassappat? Imaluunniit qanoq pinaveersaartinniarnearpa?

Ilisimalersimasatta ilagaat suliffeqarfiit mikisunnguit inuiaqatigiinnik sullisseqataarusukkaluarlutik, peqataarusukkaluarlutillu praktikkertoqarusuttaraluartut, taamaattoq uniinnartarsimallutik aningaasatigut annaasaqataaginnartarnera pissutigalugu.

Suliffeqarfinnguamik mikisumik assersuutinnguaq una assersuutigerusuppara:

Praktikkertumik tigusivoq. Praktikkertoq praktikkernermi nalaani atuariartoqqippoq. Praktikkertup atuariartornerani suliffeqarfinnguaq taanna praktikkertup peqannginnerani sulisussamik nutaamik utaqqiisaasumik sulisussarsiortariaqarpoq. Sulisoq ataaseq amigaataalerat. Taartissarsiorpoq, taartissarsivoq, tassa imaappoq taartaasup aningaasarsiassaasa saniatigut praktikkertup akissarsiassai aamma akilersortussanngorpai. Aningaasartuuteqarnerulerpoq. Taava praktikkertoq uteqqittussanngorpoq, taassumalu kingunerilerpaa utaqqiisaa sulisimasup suliunnaartaria-qalerneranik. Tassa taamatut ullumikkut ingerlariaasaqarpugut:

Taamatut ingerlatseriaaseqarnerup kingunerivaa suliffeqarfiit aningaasartuuteqarneru-lertarnertik pissutigalugu praktikkertoqarusuttannginnerat aammalu paarlattaavigiinnarlugu suliffigissallugu kajuminnarpallaarunnaarneranik. Namminersorlutik Oqartussat aningaasartuutitut tapiissuteqalaartarsimagaluarput, kisianni annaasaqataasut tamaasa matusinnaasarsimangilaat.

Taamaattumik tamanna uparuarusukkiga; qanoq qulakkeerneqarsinnaava ilinniartup praktikkerfissaqarnissaa? Suliffeqarfik naaggaarsinnaatitaavoq, naaggaarneranullu pissutaanerpaasoq tassaalluni aningaasartuuteqarnerulernissamik ernummateqartarneq.

Taava tamanna qanoq piniarneqarpa? Tapiissutaasartut qaffanniarneqarpat?

Taassuma saniatigut;

Ilinniartuq nammineerluni praktikkerfissarsiortassava? Soorlu ullumikkut taamaattoqartartoq. Ajoraluartumik amerlasuut aallartinngitsoortarput nammineerlutik praktikkerfissaminnik nassaarsinnaanngikkaangamik; inatsimmi nutaami tamanna qanoq piniarneqarpa? Ilinniarfeqarfigisap tamanna isumagisalersinnaannginnerpaa?

Minnerunngitsumillu:

Namminersorlutik oqartussat kommunillu aningaasaligaannik sanaartortitsisoqassatillugu sulariumannittussarsiuussinermi sanaartortitsiviit pingaartumik annerusut pinngitsooratik praktikkertoqartarnissaannik piumasaqaatitalimmik inatsimmi arlaanni pinerpa allassimasoqarnissa pisariaqarpoq; total interprise-uppat, hoved interprisiuppat, faginterprisiuppalluunniit apeqqutaatinnagu.

Tassa kisianni inatsisissaq nutaaq timitalerneqassappat suli amerlanerusunik aningaasaliisoqarnissaannik pisariaqartitsisoqartoq suliffeqarfinnguamik mikisumik oqaluttuannguup takutippaa.

Ilinniartitaaneq ilinniartitaaneq ilinniartitaanerlu suaartaaginnannguarpagut taava aamma pisariaqarpoq tamatuma timitalerneqarnissaa. Timitalerneqassappallu aningaasaliisoqarqit-tariaqarpoq inatsit una nutaaq kimeqarluni timitalerneqarsinnaassappat.

Inuit Ataqatigiinniillu isumaqarpugut inatsisissaq nutaaq manna timitalerneqassappat praktikkertarneq pillugu suli amerlanerusunik aningaasaleqqittoqartariaqassasoq.

Tamanna pillugu naalakkersuisut aningaasaliissuteqarnerulernissamik pilersaaruteqarnerisut apeqqutigerusunnarpoq. Taassuma saniatigut praktikkerfissarsiortarneq kia isumagisassavaa? Ilinniartup nammineq imaluunniit ilinniartuqarfiup isumagissavaa?

Taassuma saniatigut inatsit 1997-meersoq oqaatsinik pikkorissarfimmut tunngasoq atorunnaarsinneqarpoq. Tassunga tunngatillugu aamma paaserusunnarpoq Oqaatsinik

Pikkorissarnermik siunissami Naalackersuisut qanoq pilersaaruteqarfigineraat, sumut atorneqarniarnersoq.

Atorunnaaginnarlugu allatut atorneqarsinnaannginnerpa? Qeqqata kommunea qanormita isumaqarpa?

Naatsumik oqaatigalugu; Oqaatsinik Pikkorissarfik qanoq piniarneqarpa? Praktikkertarnermut tapiissuteqartarnerput qaffanneqarniarpa? Praktikkerfissarsiortarneq kia isumagisassavaa? Ilinniartup nammineq imaluunniit ilinniartoqarfiup?

Taamatut oqaaseqarluta apeqqutit akineqartussanngorlugit ataatsimiisitaliamut ingerlateqqinneqarnissaa Inuit Ataqtigiinniit akuersaarparput.

Qujanaq

Peter Olsen